

ÅRSRAPPORT 2025



Kommunernes Internationale Miljøorganisation

KIMO Danmark



FORORD

Havets vilkår står fortsat højt på den politiske dagsorden. Kommunerne landet over er gået i gang med en historisk indsats for at reducere kvælstofudledningen til havmiljøet.

Vi har travlt i kommunerne, for ambitionerne i de politiske aftaler om et grønnere Danmark er tårnhøje, og tidsfristerne er korte. Årsagen er blandt andet, at Vandrammedirektivet forpligter EU's medlemslande til at opnå god miljømæssig tilstand i havmiljøet i 2027. Det er urealistisk at nå målene med så kort en frist, men i KIMO Danmark hilser vi de høje ambitioner velkomne, og vi bakker

op om indsatsen i vores netværk. Det er positivt, at vi er kommet i gang med arbejdet i Den Grønne Trepert. Der er ingen tvivl om, at indsatsen vil gavne havmiljøet markant de kommende år.

I år er KIMO's internationale dimension rykket tættere på os alle. Danmark, og nærmere bestemt Aalborg Kommune, har overtaget værtskabet for KIMO International sekretariatet. Det nye sekretariat er kommet flyvende fra start, hvilket var tydeligt ved årsmødet i Inverness, Skotland. Her blev der strammet op på KIMO Internationals prioriteringer, li-



gesom de formelle retningslinjer blev opdateret. Der er ingen tvivl om, at det nye sekretariat vil gavne KIMO Danmark og give ny energi til det internationale samarbejde.

I 2025 blev der afholdt kommunalvalg og skiftet ud på posterne i byrådene landet over. Det betyder også mange nye medlemmer i KIMO, ligesom det naturligvis medfører et farvel til flere gode folk, som har været en del af netværket i KIMO. Tak for indsatsen til dem, der er stoppet og velkommen til de nye ansigter. Vi ser frem til at byde jer velkommen i vores netværk.

Samtidig skal 2026 være året, hvor vi vil gøre en ekstra indsats for at få endnu flere kommuner til at melde sig ind i KIMO Danmark. De nye byråd og miljøudvalg skal kontaktes med henblik på at udvide vores netværk, så vi kan komme til at stå endnu stærkere i indsatsen for at bevare og forbedre havmiljøet.

Vi ser frem til arbejdet i 2026

Preben Friis-Hauge og Jørgen Grüner

MEDLEMMER

Esbjerg Kommune
Fanø Kommune
Frederikshavn Kommune
Guldborgsund Kommune
Holstebro Kommune
Hjørring Kommune
Jammerbugt Kommune
Køge Kommune
Lemvig Kommune
Norddjurs Kommune
Nyborg Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune
Slagelse Kommune
Syddjurs Kommune
Thisted Kommune
Tønder Kommune
Varde Kommune
Vordingborg Kommune
Aalborg Kommune



KIMO's bestyrelse mødtes i Thisted Kommune til studietur og bestyrelsesmøde. Foto: Lisa Bugge Nør Larsen.

BESTYRELSESMØDER

KIMO Danmark holdt fire bestyrelsesmøder i 2025

Første møde

Ved årets første virtuelle møde, den 21. februar, orienterede formanden Preben Friis-Hauge om, at KIMO's internationale sekretariatet, flyttede med succes fra Shetlandsøerne til Aalborg. Sekretariatsvirksomheden har været drevet på Shetlandsøerne siden KIMO's grundlæggelse i 1990. Det var særligt gennem Shetland Islands Council, så den praktiske overdragelse havde stor betydning for alle involverede.

Præsident Trish Robertson, vicepræsident Preben Friis-Hauge og den nyligt ansatte internationale sekretær, Lisa Bugge Nør Larsen vurderede, hvordan KIMO's internationale vedtægter kunne revideres for at understøtte KIMO Internationals rolle og udvikling fremover. Aalborg Kommune fik ros for en god opstart af det nye internationale KIMO sekretariat.

Bestyrelsen godkendte et udkast til et brev fra KIMO til Miljøministeren for at gøre opmærksom på om kystkommunernes udfordringer med skibsvrag i deres havne eller ved deres kyster.

Andet møde

Thisted Kommune var vært for en studietur den 8. maj og bestyrelsesmøde den 9. maj. Bestyrelsen besøgte Agger Havn for at se og få supplerende information om herreløse skibe. Efter en skøn køretur op ad Kystvejen, besøgte deltagerne Strandet i Vorupør, for at høre om deres arbejde med formidling om plastforurening af hav- og kystmiljø. Derefter var der tid til en rundtur i Nationalparkcenteret og videre til Hanstholm Havn for at høre om udvikling og affaldshåndtering. På turen fik vi lækre lokale smagsprøver. KIMO International orienterede om arbejdet i det nye sekretariat.

KIMO Danmark orienterede om Miljøministerens svar på henvendelsen om skibsvrag. Ministeriets embedsværk fik til opgave at arbejde på en generel og langsigtet løsning på problemet.

Bestyrelsen godkendte et forslag om, at KIMO Danmark opretter en støttefond til projekter om bevaring, forbedring og beskyttelse af havmiljøet. Sekretariatet efterspurgt, at medlemskommunerne bidrog til indholdet i et fælles høringssvar angående tilstandsvurdering for Danmarks Havstrategi III.

Tredje møde

Den 25. september holdt KIMO et virtuelt bestyrelsesmøde. Niels Christian Koefoed fortalte om SWORC (Shallow Water Oil Recovery Catamaran), som er en specialfartøjs-prototype til bekæmpelse af olieforurening i lavvande. Fartøjet er særlig egnet til de indre farvande og Vadehavet. Fordelene var blandt andet høj manøvreduktighed og arbejdsplatformsstabilitet. SWORC er en mobil enhed, som er klar til hurtig indsættelse. Den kan bruges til kontinuerlig opsamling af olie i vanddybder fra 0,35 m og kan integreres i eksisterende beredskab.

KIMOs bestyrelse behandlede forslaget til nyt markedsføringsmateriale og et udkast til strategiplan 2026-2029. Sekretariatet orienterede om nyt fra PFAS-arbejdsgruppen, og KIMO International og Nordsøkommissionen udgav en fælleserklæring. Baggrundsinformation blev desuden udarbejdet, hvilket er målrettet kommunernes videre politiske behandling af PFAS.

Fjerde møde

Nyborg Kommune var vært for årets sidste bestyrelsesmøde den 28. november. Borgmester Kenneth Muhs fortalte om den lokale havmiljøaftale og arbejdet med et større naturprojekt i Vindinge Ådal og den lokale Grønne Trepartsaftale for Holckenhavn Fjord. KIMO-sekretariatet gav et oplæg, som opsummerede KIMO Danmarks arbejde i indeværende byrådsperiode.

Bestyrelsen fik desuden en orientering om en Quick Guide produceret af Hold Danmark Rent, som kan bruges til håndtering af tabt gods til søs, der rammer kysten. Strategiplanen for 2026-2029 blev godkendt.



Skibsvrag i Agger Havn set på studietur i Thisted Kommune. Foto: Ryan Metcalfe.

SEKRETARIATET

Ryan d'Arcy Metcalfe er ansat som "National Coordinator" og varetager sekretariatsfunktionen. Han har arbejdet for KIMO Danmark siden 2009. KIMO-Sekretariatet har til huse hos Varde Kommune, og ansættelsen er hos Teknik og Miljø, Naturcenteret. Den nuværende aftale mellem KIMO Danmark, Varde Kommune og koordinator er gældende frem til maj 2026.

MEDLEMSKAB

KIMO Danmarks netværk består på nuværende tidspunkt af 19 kystkommuner.

Kommunernes placering:

- 14 kommuner i Jylland
- 3 kommuner på Sjælland
- 1 kommune på Falster
- 1 kommune på Fyn

KIMO International er den paraplyorganisation, som koordinerer den internationale indsats for medlemmerne. Det internationale netværk består af ca. 75 medlemmer, der repræsenterer lokale myndigheder i Danmark, på Færøerne, i Irland, Nederlandene, Norge, Sverige og Tyskland.



Paraffin skyllet op på stranden mellem Klitmøller og Hanstholm. Foto: Jens Willem Jørgensen/Strandet ApS.

MÆRKESAGER

PFAS

Kystkommunerne i hele KIMO-netværket er stærkt bekymret for forurening af vandmiljøet med kemikalier og især PFAS-stoffer.

Kommunerne ønsker høj badevandskvalitet og et sundt fiskerierhverv. KIMO har fokus på den ringe kemiske miljøtilstand i det danske farvand og de bekymrende PFAS målinger foretaget i havskum og på land i kystnære områder.

KIMO i Sverige udgav en rapport om PFAS i det marine miljø, som er tilgængelig via KIMOs hjemmeside. Rapporten har et særligt fokus på PFAS i havmiljøet samt på håndtering af problemet i kommunal drift. Den indeholder baggrundsviden om PFAS og information om, hvordan kommuner kan arbejde for at minimere deres brug og spredning af kemikalierne. Den nuværende status for det regulatoriske landskab beskrives og suppleres med gode eksempler på den nuværende indsats for at bekæmpe PFAS.



INFORMATION OM PFAS PÅ
KIMOS HJEMMESIDE OG
RAPPORTEN FRA KIMO SVERIGE

Sekretariatet for KIMO Danmark deltog i PFAS arbejdsgruppen i 2025, og var med til at bidrage til en fælles erklæring mellem Nordsøkommissionen og KIMO International. Erklæringen blev udgivet den 3. september og sendt til EU-kommissionen, OSPAR og HELCOM. Den anmodede om ambitiøs handling mod PFAS-forurening:

- 1. Et omfattende forbud:** Opfordring til Europa-Kommissionen om at være ambitiøs ved at forbyde brugen af alle PFAS-forbindelser og etablere en klar, trinvis tilgang til at opnå dette.
- 2. Systemisk overvågning:** Etablering af en fælles EU-dækkende overvågningstilgang for at forstå forekomsten og konsekvenserne af PFAS i havmiljøet og undgå, at overvågning udelukkende fokuserer på drikkevand.

3. Mere viden: Allokering af finansiering gennem EU-forskningsmekanismer til grundigt at undersøge forekomsten og virkningen af PFAS, både inden for og uden for EUs grænser.

4. Støtte til kystsamfund: Håndtering af den uforholdsmæssigt store byrde for kystkommuner ved at fremme forskning og vedtage et "forureneren betaler"-princip for at yde økonomisk støtte til afhjælpning.

KIMO International og arbejdsgruppen koordinerede et webinar den 26. november med ekspertviden fra Det Europæiske Miljøagentur, NIRAS og Stockholms Universitet. Den omhandlede PFAS' tilstedeværelse og virkninger på kystsamfund: Hvad ved vi, og hvordan kommer vi videre.

KIMO producerede en vejledning, som kan hjælpe kommunerne med at forebygge og håndtere PFAS forurening. Vejledningen blev delt via KIMO-netværket og er tilgængelig via KIMO-sekretariatet.

Skibsvrag

KIMOs medlemskommuner er bekymrede for, at de kan stå magtesløse, når der forekommer skibsvrag ud for deres kyster, samt at de står for omkostningerne ved at fjerne vrag.

KIMO Danmark udarbejdede et informationsdokument, som medlemmer kan bruge politisk i sager om herreløse skibe. KIMO Danmarks bestyrelse besøgte Thisted Kommune for at se eksempler på sager, hvor kommunen står tilbage med ansvar for herreløse skibe. KIMO Danmark henvendte sig til Miljøministeren og modtog et svar, hvor ministeren tilkendegiver sig enig i, at det er et stort problem, og derfor bad han ministeriets embedsværk om at se på en generel og langsigtet løsning på herreløse vrag. Ministeriet agtede at inddrage relevante interessenter i arbejdet. KIMO havde løbende kontakt til Miljø- og Ligestillingsministeriet for at følge op på sagen. På grund af manglende ressourcer i 2025, hvor



Vi finder stadig kunstige planter fra tabte containere ved vores overvågning i Skagen et år efter hændelsen. Foto: Ryan Metcalfe.

Danmark havde EU formandskab, var det ikke muligt at holde et officielt møde med KIMO om emnet. Ministeriet oplyste, at de indhentede rådgivning og arbejdede på løsningsmodeller. KIMO-sekretariatet genoptager sagen med Miljøministeriet i 2026.

Paraffinforurening

Den danske stat tilbagebetalte kystkommunerne over 10 mio. kr. til oprydning af paraffinforureninger på kysterne i perioden 2010-2020.

Et internationalt lovkrav om bortskaffelse af vand og paraffinlignende stoffer fra forvask til et modtageanlæg trådte endelig i kraft i januar 2021. Det var resultatet af flere års samarbejde og vedvarende lobbyarbejde nationalt og internationalt i KIMO-netværket. KIMO Danmark overvåger situationen på vores kyster for at konstatere, om lovændringen er med til at nedsætte forureningshændelserne. Miljøstyrelsen oplyste, at ingen kystkommuner har søgt om refusion for oprydning af paraffin i 2021, 2022, 2023 eller i 2024. Desværre var to paraffinforureningshændelser indberettet på strande ved Vestkysten i 2025. KIMO International og KIMO Danmark samarbejdede om et brev til Verdenssøfartsorganisationen, Miljøministeriet, Søfartsstyrelsen og Danske Rederier for at gøre opmærksom på forureningen og med budskabet om, at denne tilbagevendende situation er uacceptabel.



KIMO DANMARKS
UDTALELSE PÅ DR.DK

Olieforurening

Tønder Kommune orienterede om olieforurening på Rømmø den 12. juni. Beredskabet blev aktiveret ved opdagelsen af olieperler på kysten.

På grund af et godt samarbejde mellem myndighederne blev oprydningen foretaget indenfor en uges tid. Kommunen brugte 150 mandetimer og fjernede 1.600 ton olie og forurenet sand. Arbejdet kostede 1,3 mio. kr., som refunderes af miljøstyrelsen. Det er en ordning, som KIMO var med til at lobbye for at få indarbejdet i havmiljøloven for mange år siden. Tønder Kommune mener, at en stor udfordring var at orientere turisterne om situationen og formidle, at de ikke skulle færdes i forureningen. Politiet mistænker, at forureningen kommer fra et specifikt skib, og den juridiske efterforskning foretages af Marinestaben. KIMO Danmark planlægger et møde med Marinestaben i 2026 og vil sikre, at en redegørelse af sagen kommer med på dagsordenen.

Tabte containere ved Jammerbugt

Fragtskibet Mayview Maersk tabte natten til den 22. december 2023 46 containere i Skagerrak. Nogle containere bristede, og opskyllet containergods forurenede kysten fra Jammerbugt og op til Skagen.

Heldigvis var der en hurtig respons med oprydning foretaget af frivillige, kommuner og entreprenører. KIMO drøftede sagen med repræsentanter fra Jammerbugt, Hjørring og Frederikshavn kommuner, som blev ramt af opskyllet gods fra containerne. Deres

bemærkninger blev sendt videre i et brev fra KIMO Danmark til Miljøministeren. KIMO fik et svar fra Miljøminister Magnus Heunicke, som oplyste, at ministeriet følger op på hændelsen og evaluerer procedurer for håndtering af akutte forureninger på kysten og i havet. Ministeriet tog godt imod KIMO's input og forslag til beredskab. Den Maritime Havarikommission har endnu ikke udgivet den endelige undersøgelsesrapport om sagen. KIMO følger udviklingen og samarbejder med KIMO International om lobbyarbejde for mere økonomisk sikkerhed for kystkommunerne. KIMO Internationals resolution, vedtaget ved generalforsamlingen i 2025 om forurening fra tabte containere, vil styre indsatserne.

Ét år senere finder vi stadig dele af kunstige planter fra hændelsen på referencestranden i Skagen.

DEN MARITIME HAVARIKOMMISSIONS SAG



Høringssvar

KIMO Danmark afgav et høringssvar i forbindelse med Miljøministeriets udkast til havstrategiens tilstandsvurdering - Danmarks Havstrategi III.

Nyborg Kommune havde et ønske om forbedret overvågning med årlige målinger for antracen i både sediment og muslinger i Nyborg Fjord. KIMO vurderede, at der bør ske øget tilstandsovervågning af antracen både i sediment og muslinger i Nyborg Fjord, hvis et retvisende billede af miljøtilstanden for antracen i fjorden skal fastlægges.

KIMO anbefalede på denne baggrund, at der i tilstandsvurderingen for Havstrategi III sker en udvidelse af prøvetagning for antracen i både sediment og muslinger i Nyborg Fjord på årlig basis således, at miljøtilstanden i Nyborg Fjord kan fastlægges mere præcist.



Forurening af Varde Å fra kloakoverløb. Foto: Ryan Metcalfe.

SAMARBEJDE MED ANDRE ORGANISATIONER

OSPAR og HELCOM

OSPAR og HELCOM er to regionale samarbejdsorganisationer, der arbejder for at beskytte havmiljøet:

OSPAR (Oslo-Paris Konventionen) fokuserer på det nordøstlige Atlanterhav (inkl. Nordsøen) og samarbejder om at forebygge forurening fra land, skibe og offshore aktiviteter.

HELCOM (Helsinki-konventionen) beskytter Østersøen mod forurening, og begge organisationer har medlemslande som Danmark, der samarbejder om fælles miljømål.

KIMO Danmark deltog som observatør og repræsentant for KIMO International på to møder i OSPARs internationale ekspertgruppe

om marint affald (ICG-ML) i 2025. KIMO modtog tilskud fra OSPAR for at skrive referat fra møderne.

KIMO Danmarks koordinator deltager på vegne af KIMO International i OSPARs arbejdsgrupper med fokus på fiskerirelateret marint affald samt affald, der udledes til havet via vandløb. Arbejdsgrupperne arbejder på at opfylde målene i handlingsplanen om reduktion af marint affald i det nordøstlige Atlanterhav.

KIMO fremsendte en rapport og "best practice"-vejledning til fiskere og havne omhændende forebyggelse og håndtering af netafskær. Netafskær fra reparation af fiskenet er en af de hyppigste plastgenstande, som findes i opskyl på danske strande.



OSPAR-møde i Antwerpen. Instruktion i opmåling af plast pellets på kysten. Foto: Senne Aertbeliën.



Et skilt fra Maine, USA fra 1996. Fundet på Skagen Strand i årets overvågning af opskyllet affald. Foto: Ryan Metcalfe.

KIMO Danmark samlede information og udarbejdede fem rapporter som dokumenterede bedste praksis samt teknologi, som kan forhindre tab fra udtjent fiskeudstyr fra rekreativt fiskeri. Desuden har vi undersøgt bedste praksis for mærkning af fiskeredskaber og metoder til at håndtere udtjente fiskenet.

Rapporterne blev finpudset med bidrag fra fiskeriekspert og afleveret til HELCOM i februar 2025. KIMO International arbejdede videre med at producere kampagnematerialer, som koordinatoren for KIMO Danmark var med til at kvalificere.

Tænk tanken Hav

KIMO Danmark er medlem af Tænk tanken Hav. Tænk tanken Hav holdt et debatarrangement den 26. juni med fokus på kemisk forurening i danske farvande. Arrangementet tog udgangspunkt i tænk tankens analyse og rapport "Kemisk forurening af det danske havmiljø". KIMO-sekretariatet deltog virtuelt.

KIMO blev inviteret til et medlemsarrangement den 25. august om råstofindvinding på havet. Formålet med mødet var at få deltagernes input til analysen af miljøpåvirkninger og omfang af råstofindvinding på havet og drøfte mulige løsningstiltag og anbefalinger, som vil fremme

højere miljøhensyn ved råstofindvinding på havet. KIMO Danmark sendte to bestyrelsesmedlemmer til arrangementet.

Det næste medlemsmøde blev holdt den 11. september med "Naturbeskyttede havområder" som tema. KIMO's næstformand Jørgen Grüner (Slagelse) deltog.

Tænk tanken Hav udgav ni dokumenter i 2025, blandt andet anbefalinger til beskyttede havområder, en analyse om reduktion af miljøkonsekvenser ved klappning og en analyse af kemisk forurening i det danske havmiljø.

Tænk tanken Hav har desuden udgivet en analyse: Kvælstofreduktion gennem målrettet omlægning af landbrugsjord. En analyse af indfrielse af den Grønne Treparsaftales lokale kvælstofmål.



UDGIVELSER FRA
TÆNK TANKEN HAV



Politisk opbakning fra begge fløje til lovgivning om spøgelsesnet. Foto: Ryan Metcalfe.

Hold Danmark Rent

KIMO Danmark deltog i Hold Danmark Rents netværksmøde den 6. marts på Mors. Deltagerne besluttede at samarbejde om en vejledning, som kommunerne kunne bruge, hvis der kommer opskyl fra en containerulykke.

Hold Danmark Rent samlede information og kommentarer fra KIMO, Holstebro og Jammerbugt kommuner for at producere en "Quick Guide". Guiden er tænkt som et praktisk arbejdsredskab, der skal hjælpe kommuner med at være beredte, hvis ulykken på stranden er ude. Guiden kan udfyldes af kommunale medarbejdere og gemmes lokalt. Samarbejdet tog inspiration fra erfaringer i Jammerbugt Kommune. Den er suppleret med specialiseret viden om de kommunale arbejdsgange. Dokumentet er gjort tilgængeligt for KIMO's medlemskommuner og opdateres årligt.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har inviteret KIMO Danmark til formøder i forbindelse med forberedelsen af Danmarks deltagelse i den Internationale Søfartsorganisation (IMO) og arbejdet med begrænsning af forurening fra skibsfart. På

mødet bliver dagsordenen gennemgået og deltagende organisationer kan komme til orde med bemærkninger og anbefalinger til Søfartsstyrelsen.

Ocean Plastic Forum / North Nature / Limfjordssekretariatet

KIMO Danmark er medlem af Ocean Plastic Forum. Ocean Plastic Forum er en dansk non-profit organisation og forening, der samler virksomheder, NGO'er, universiteter og interesseorganisationer med det formål at bekæmpe plastikforurening i havet.

Dette sker gennem udvikling af løsninger til opsamling og genanvendelse samt ved at fremme en cirkulær økonomi for havplast.

KIMO var med i planlægningen af en konference om spøgelsesnet sammen med North Nature, Limfjordssekretariatet og Ocean Plastic Forum. Konferencen blev afviklet i Øresundsakvariet i Helsingør den 27. maj 2025.



INPUT FRA KONFERENCEN
OM SPØGELSESNET





Foto: Ryan Metcalfe

Folkemødet 2025

KIMO og Gate 21 deltog på Folkemødet 2025 for at promovere Power Bio projektet i teltet tilhørende Interreg Øresund Kattegat Skagerrak.

Mange mennesker var forbi teltet for at høre mere om projektet og kommunens arbejde med at teste, hvordan halm og tang kan opsamles og omdannes til en ressource.

BEGIVENHEDER 2025

Havets Folkemøde 2025

KIMO-sekretariatet deltog med en informationsstand på Havets Folkemøde i Stevn Kommune den 28. juni 2025. Det var en spændende begivenhed, hvor KIMOs koordinator talte med mange havelskende mennesker og nogle kommunale repræsentanter.



Foto: Ryan Metcalfe



Foto: Ryan Metcalfe

KIMOs International bestyrelsesmøde og koordinatormøde

KIMOs koordinator og formandskabet deltog i bestyrelsesmødet i KIMO International i Aalborg fra den 13.-15. maj 2025. KIMO International var vært for mødet og bød KIMOs internationale familie velkommen til Danmark og til det nye sekretariat. De fremmødte arbejdede blandt andet på opdateringen af organisationens vedtægter og strategiplan. Naturgenopretning af Limfjorden var hovedtemaet på studieturen. Deltagerne var på bådture i Limfjorden, hvor de fik mulighed for at kaste sten ud i fjorden og bidrage til et stenbed, som vil genetablere habitater i fjorden.



Foto: Helle Drøyer

Varde Å Dag 2025

KIMO Danmark deltog med en stand, som fremhævede KIMO's arbejde med billeder, information og en analyse af det affald, som blev opsamlet i Varde Å i forbindelse med projektet TREASURE.

KIMO Internationals årsmøde og konference

Inverness, Skotland var vært for KIMO's årsmøde og konference den 7.-9. oktober. Medlemskommuner blev repræsenteret fra flere lande, 60 deltog i alt og 17 deltagere repræsenterede danske medlemskommuner.

Lisa Bugge Nør Larsen (KIMO International) præsenterede KIMO Internationals strategi 2026-2030, en ny resolution om tabte containere, en opdateret grundlov, en ny struktur for medlemskontingent og budgettet 2026.

KIMO Internationals nye sekretær fik ros for overgangen og for det store arbejde udført i sekretariatets første 5 måneder.

International Præsident Trish Robertson (UK) afsluttede sin 2-årige periode som International præsident.

KIMO Danmarks formand, Preben Friis-Hauge, blev valgt om ny international international præsident (2026-2028) og Jacco Knappe (Nederland) blev valgt som vicepræsident. Tidligere International præsident (2015-2017) Karsten Filsø fra Holstebro Kommune modtog æresmedlemskab i KIMO International.

Nyborg Kommune og Slagelse Kommune deler værtskab for det internationale årsmøde den 7.-8. oktober 2026.



Foto: Ryan McCall

Møde i KIMO Internationals bestyrelse i Inverness, Skotland. Bestyrelsen vedtog alle forslag uden stor debat.



Flere sække affaldstræ og murbrokker fundet på overvågningsstranden i Skagen, vinteren 2025. Foto: Ryan Metcalfe.

PROJEKTARBEJDE

Danmarks nationale overvågningsprogram

KIMO Danmark og Århus Universitet foretager overvågning af marint affald på reference-strande i Danmark fire gange om året. Det er en fortsættelse af den seneste 3-årige aftale med Miljøstyrelsen, som løber fra 2024-2026. KIMO overvåger to vestjyske strande (Skagen og Nymindegab) og en kyststrækning ved Limfjorden (Langerak øst for Aalborg). Aarhus Universitet overvåger strande på Sjælland. Alt affald opsamles langs en 100 meter strækning, bliver sorteret, kategoriseret og indberettet til OSPAR og Miljøstyrelsen.

I alt blev der opsamlet og registreret 8.084 genstande fra overvågning foretaget i 2025. SKAGEN NORDSTRAND: 6.603 genstande. NYMINDEGAB STRAND: 924 genstande. LANGERAK, LIMFJORDEN: 557 genstande.

Marint affald bestående af plastik udgjorde 90% af opskyllet. Ved Skagen i januar, talte vi 2.080 affaldsgenstande/100 m, som var årets rekord.

Kystpuljen til projekter om bevaring, forbedring og beskyttelse af havmiljøet

KIMOs bestyrelse godkendte et forslag om at etablere en pulje med det formål at give tilskud til projekter i KIMOs medlemskommuner. Forslaget bidrager til organisationens målsætninger om bevaring, forbedring og beskyttelse af havmiljøet. Formandskabet besluttede at give tilsagn om 25.000 kr. i tilskud til etablering af demonstrationsrev i Langerak, Limfjorden.

Projektet omhandler naturgenopretning ved genskabelse af et stenrev, som er forsvundet på grund af stenfiskeri. Projektet udføres af Limfjordssekretariatet i Aalborg Kommune. Tilskud bruges ifm. entreprenørarbejde om udlægning af ca. 100 ton sten med skib/pram på søterritoriet i Limfjorden.

Power Bio

KIMO Danmark er samarbejdspartner i projektet "Power Bio" lanceret i 2023 og støttet af Interreg-midler. Målet med Power Bio er at anvende restbiomasser cirkulært for eksempel ved energiproduktion fra biogas og pyrolyse og/eller produktion af forskellige højværdiprodukter. Samtidig skal indsamlingen fremme biodiversitet og øge borgernes anvendelse af naturområder.

KIMO Danmark er tovholder for gruppen, som arbejder med metoder til opsamling og genanvendelse af opskyllede tangarter og for koordinering af ERFA-netværket.

Kystnetværket for Strandopskyl og kystressourcer i Danmark og Sverige blev lanceret ved et møde i København i juni. Der er sidenhen afholdt to netværksmøder. Hensigten er at drive netværket videre efter projektets afslutning.

På det første netværksmøde hørte vi oplæg om flydende løsninger til opsamling af tang og ålegræs (DESMI), om hvordan robotter og kunstig intelligens kan være med til at sikre

rene strande og et sundt havmiljø fra BrainBotics. Det næste møde fokuserede på information om lovgivning og barrierer i dansk og svensk lovgivning. Årets sidste netværksmøde fik forskningsresultater om cadmium og PFAS i biologisk opskyl (WSP) og bud på udnyttelse af materialet som ressource i en cirkulær økonomi (RUC). Deltagerne arbejdede videre med temaerne i workshop, og indsamlede viden og inspirationen. De forskellige oplæg gav anledning til gode diskussioner om, hvordan juridiske regler og krav rammer kystkommunernes virkelighed.

Netværket har ved årsskiftet over 70 medlemmer tilknyttet. 54 % af deltagerne stammer fra organisationer, som er partnere i Power Bio projekt og 46 % stammer fra organisationer udefra. Det eksterne antal aktører, som tilknytter sig netværket, stiger.



ANMODNING OM MEDLEMSKAB
I NETVÆRKET PÅ LINKEDIN

Projektets afslutningskonference blev afholdt i januar 2026, hvor tre års erfaringer blev præsenteret. Kommuner, virksomheder og universiteter testede løsninger til indsamling og udnyttelse af restbiomasser som strandopskyl, græs og andre lokale bioressourcer.



INFORMATION OM
BIOMASSE I BEVÆGELSE

INFORMATION OM
POWER BIO



TREASURE

TREASURE projektet har til formål at reducere forurening af havet ved at forhindre udstrømning af plastaffald fra åer og floder til Nord-søen. Det sker ved at forbedre forvaltning, politik, dataindsamling og ved at indføre tiltag med fokus på fjernelse og forebyggelse af affaldet. Lemvig Vand, der har til huse i Klimatorium, er den anden danske samarbejdspartner. I år inviterede vi aktører, som arbejder med plast og plastforurening til Lemvig for at udveksle gode ideer og skabe synergier.

KIMO Danmark bruger Varde Ådalen som et levende laboratorium og har kortlagt forhold, som kan bidrage til plastforurening. Vi undersøger affaldets bevægelse fra land til hav ved at udsætte træklodser, som bliver indberettet af borgere, som finder klodserne ved åbrinken og ved kysterne.

KIMO Danmark og Lemvig Vand sendte 4.000 flere træklodser ud i Limfjorden og i Varde Å i maj 2025. Forsøget kortlægger affaldets rejse fra land til hav. KIMO deltog i parttermødet i Den Helder, i Nederlandene sidst i maj. Data om affald, som findes ved Varde Å, blev indsamlet. Resultaterne blev præsenteret for Varde Kommune med henblik på at finde løsninger til reduktion af forureningen i Varde Å.



INFORMATION OM
INTERREGNORTHSEA



INFORMATION OM
"TRÆKLODSENE"



Foto: Ryan Metcalfe.

Udsendelse af træklodser til sporing af affaldets rejse fra Varde Å til havet.

NYE PROJEKTER 2025

SUPRE

Velux Fonden godkendte ansøgning om SUPRE projektet, som vil kigge nærmere på miljøfaktorer, som påvirker og reducerer antallet af havfugle.

KIMO Danmark vil bidrage med at koordinere aktiviteter, som vil forbinde og involvere aktører i nye samarbejder om løsninger, som kan nedbringe plastaffaldet i havmiljøet og især i Nordsøen.

KIMO Danmark ansatte projektmedarbejder, Jens Wilhelm Jørgensen, som vil koordinere projektet over de kommende år.



INFORMATION OM
SUPRE PROJEKTET

Følgegruppe – Projekt NewSea

NewSea er et 3-årigt projekt finansieret af Veluxfonden og med AU og Teknologirådet (TR) som drivkraft. Projektet har til formål at udvikle et nyt koncept for integreret miljøvurdering af forureningskilder i havet ved at kombinere de nyeste metoder indenfor kemiske målinger af miljøfarlige stoffer, bestemmelse af giftigheden af stofferne for det marine liv, og modellering af spredning og akkumulering af stofferne i havmiljøet. Projektet vil vurdere fordeling og effekter af miljøfarlige stoffer udledt fra forskellige punktkilder langs vores kystområder.

KIMO Danmark deltager i projektets følgegruppe og deltog i virtuelle møder og et arbejdsmøde for engagerede partnere den 19. november.



INFORMATION OM
NEWSEA PROJEKTET



Kommunikation og markedsføring

Tankegang færdiggjorde KIMO's markedsføringsavis "Kystnært". KIMO-sekretariatet modtog 1.500 trykte eksemplarer den 1. september.

Bestyrelsen og sekretariatet har udarbejdet en plan til personlig uddeling af avisen, målrettet 10 kommuner. Tankegang udarbejdede desuden en PR-video til brug på sociale medier.

Formålet med begge medier er øget kendskab til KIMO's arbejde.

Ryan Metcalfe repræsenterede KIMO på Havets Folkemøde i Stevns Kommune og på Folkemødet på Bornholm i juni samt til Varde Å Dag i august.

Næstformand, Jørgen Grüner, tog materiale om KIMO med til det Maritime Folkemøde i Korsør i august.

Som opfølgning på dialog og en venlig invitation, præsenterede formanden, Preben Friis-Hauge, og koordinatoren, Ryan Metcalfe, KIMO for Middelfart Kommune den 3. september.

KIMO Danmark bruger primært LinkedIn til at kommunikere via sociale medier. Ved en målrettet indsats, steg det antal kontakter, der følger siden i 2025 og nærmerede sig 900 mennesker ved årsskiftet.

Avisen "Kystnært".

Om Kommunernes

Internationale Miljøorganisation

KIMO er en international miljøorganisation for lokale myndigheder. KIMO repræsenterer medlemskommuner i interesseområdet, der er Nordsøen, Det Irske Hav, dele af Nordatlanten og Østersøen. KIMO organisationen blev stiftet i Esbjerg i 1990 af et internationalt netværk af 4 kommuner.

I dag tæller netværket i KIMO International over 75 medlemskommuner. Organisationens medlemmer er i en række lande, der inkluderer Storbritannien, Sverige, Norge, Danmark, Holland, Irland og associerede medlemmer i Tyskland, Færøerne og Litauen. Der er nationale netværk i flere lande. KIMO International afholder to årlige bestyrelsesmøder og en årlig international generalforsamling og konference i et af de nationale netværk. Årskonferencen afholdes om efteråret.

KIMO Danmark har i dag 19 danske kommuner som medlem.

Som medlem af KIMO har vi mange fælles interesseområder. Fiskeri, landbrug, turisme og fritidsaktiviteter er blot nogle af de vitale interesseområder for kystkommunerne. Vi er afhængige af disse, og de er tæt forbundet med kravet om et rent havmiljø.

KIMO's indflydelse gør sig gældende ved, at vi taler med alle kommunernes stemmer, når der skal fremføres en sag for den enkelte kommune eller flere kommuner, der uforskyldt står med et miljømæssigt problem.

Organisationen har et bredt internationalt og nationalt netværk og samarbejder blandt andet med NGO'er, nationale og internationale myndigheder, akvarier, museer og forskningsinstitutioner.



Preben Friis-Hauge (Varde Kommune)

Formand for KIMO Danmark
Email: prfh@varde.dk
Mobil: 6021 4544

Jørgen Grüner (Slagelse Kommune)

Næstformand for KIMO Danmark
Email: jogru@slagelse.dk
Mobil: 9243 8228

Ryan Metcalfe, Koordinator for KIMO i Danmark

Sekretariat for KIMO Danmark
Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde
Telefon: 7994 7465
Mobil: 6179 6949

EMAIL: rydm@varde.dk og kimodanmark@varde.dk



WEB
[www.kimointernational.org/
Denmark.aspx](http://www.kimointernational.org/Denmark.aspx)



LINKEDIN
[www.linkedin.com/
company/kimo-denmark/](http://www.linkedin.com/company/kimo-denmark/)

